Rusko se vaří ve vlastní šťávě

Martin Pohl, Generali Investments CEE

Ruská ekonomika patří mezi hlavní oběti válečného konfliktu vyvolaného prezidentem Vladimirem Putinem. První data to již začínají potvrzovat. Indexy sentimentu ve službách i v průmyslu se propadly na nejnižší úroveň od nástupu covidu a inflace vyletěla na 17 procent. A to je teprve začátek. Až dubnová data ukážou plný dopad posledních sankcí a dobrovolného omezení aktivity ze strany západních firem, díky nimž Rusko čelí kombinaci poklesu zahraniční poptávky a narušení aktivity ve většině odvětví ekonomiky.

Pokračující vývoz plynu a ropy do Evropy zatím zabránil vyslovené katastrofě. Kreml má stále dost peněz na financování výdajů a Čína či Indie mohou západní země částečně nahradit. Přesto nečeká ruskou ekonomiku nic menšího než propad minimálně o 10 procent doprovázený vysokou inflací dosahující 25 procent. Životní úroveň a kvalita života Rusů se prudce sníží. Budou si muset odepřít řadu požitků, na které si za posledních dvacet let zvykli, počínaje Netflixem přes telefony Apple, nábytek z Ikey a konče zahraniční dovolenou.

Rusko nemůže doufat ani v tradiční „rychlé“ oživení ze současné recese. Západní sankce zůstanou v dohledné době v platnosti a do uzavření příměří hrozí jejich další zpřísnění. Postupně se budou snižovat exporty na klíčové evropské trhy, které kvůli chybějící infrastruktuře nebude možné plně nahradit dodávkami do Číny a dalších asijských zemí. Rusko se navíc bude muset na těchto „nových“ trzích smířit s nižšími cenami, než dostává od svých západních zákazníků.

Aktuální krize omezí i střednědobý potenciál ruské ekonomiky. Země nebude schopná modernizovat své zastaralé a na komoditách závislé hospodářství a v následujících letech ji opustí další statisíce, ne-li jednotky milionů vzdělaných, liberálně smýšlejících Rusů, kteří nebudou ochotni žít v uzavřeném režimu Vladimira Putina. Ten bude v lepším případě připomínat autoritativní země Střední Asie, v horším případě větší a nebezpečnější Severní Koreu.